

Daiva Gurstienė

Lietuvių kalbos veiklos „Gerumo dirbtuvės” planas

Veiklos tema:

„Gerumo dirbtuvės“

Amžius: 4-6 metai

Aplinka: tautinių mažumų ikimokyklinio ugdymo įstaiga

Tikslas: Ugdyti gebėjimą pažinti, įvardinti ir išreikšti gerumo jausmą 4-6 metų vaikams, plėtojant lietuvių kalbos supratimą ir vartojimą daugiakalbėje aplinkoje, klausantis ir aktyviai dalyvaujant knygos skaityme, per sensorinę, patirtinę ir žaidybines veiklas.

Uždaviniai:

- Klausantis skaitomo teksto, suprasti jo turinį ir atpažinti emociją „ramus“.
- Plėsti lietuvių kalbos žodyną, kartojant akcentuojamus žodžius ir siejant juos su veiksmais.
- Skatinti vaikų aktyvų dalyvavimą skaitymo procese - atsakyti į klausimus, kartojant esminius žodžius, rodant paveikslėlius.
- Per sensorines veiklas sieti skaitymo turinį su asmenine patirtimi.
- Ugdyti gebėjimą išreikšti savo jausmus po skaitymo – žodžiu, mimika, veiksmu.

Priemonės:

Siautukas Ramulis (žaislas – personažas) ;

Knyga: Trace Moroney „Kai jaučiuosi geras“;

„Gero jausmo stiklainiui“:

Glicerinas;

Blizgučiai;

Vanduo;

„Gerumo debesėliui“:

Skutimosi putos;

Soda;

Lipalas;

„Kvapų terapijai“:

Levandos;

Nupjauta žolė;

Cinamonas;

Kakava.

Vaikų veido išraiškų („geras“) nuotraukos ant pagaliukų.

Veiklos eiga:

1. Eiliuotas siautuko Ramulio pasisveikinimas.
*„Siautukui Ramuliui labai gera čia.
Jis šypsosi tyliai draugų būryje.
Ir neskuba niekur, nes jam čia ramu,
Ir gera pabūti su tiek daug draugų.
Labas tau. Ir labas tau.
Labas rytas jums sakau.“*
2. Siautuko Ramulio trumpas prisistatymas, akcentuojant gerumo jausmą ir kartojant žodžius: Ramulis – geras, ramus. (Savo gimtąja kalba vaikai jau yra susipažinę su siautuku Ramuliu per socialinio emocinio ugdymo veiklas.)
3. Knygos „Kai jaučiuosi geras“ pristatymas ir pavaizduoto personažo ant knygos viršelio aptarimas.
4. Knygos skaitymas. Tekstas skaitomas lėtai, raiškiai, pasitelkiant intonaciją, vis kartojant akcentuojamus žodžius: geras, ramus, mandagus, švelnus.
5. Sensorinė veikla:
 - a) Ramulis pasiūlo veiklą - „Gero jausmo stiklainis“. Vaikai į indą su vandeniu įpila šlakelį glicerino ir po truputį beria blizgučius. Kalbamasi apie tai, kaip atrodo gerumas ir ramybė, kai nuslūgsta emocijos, kaip viskas nurimsta.
 - b) Ramulis siūlo pasidaryti „Gerumo debesėlius“. Vaikai maišo skutimosi putas su soda, šlakeliu lipalo. Aptaria tekstūrą – minkštas, švelnus, malonus. Vaikai kartu su Ramuliu klausosi, kartoja lietuviškai žodžius ir sieja juos su atliekamu veiksmu.
 - c) Dalyvaujama kvapų terapijoje. Ramulis pateikia keletą skirtingų švelnių kvapų, kurie asocijuojasi su jaukumu (levandos, nupjautos žolės, cinamono, kakavos). Klausinama, kuris kvapas primena tą akimirką, kai tau gera ir ramu. Mokoma, kad malonus kvapas gali sugrąžinti gerą nuotaiką.
6. Visi „matuojasi draugo veido išraišką“, pridėdami korteles-nuotraukas sau prie veido, įvardina emociją, džiaugiasi potyriais.

Diferencijavimas (atitinka įtraukties ir kalbų įvairovės principą):

- **Skaitymo metu:**

silpniesiems - paveikslėlių rodymas, žodžių kartojimas, gestai;

pažengusiems - atsakymai į klausimus, trumpi sakiniai („Kas geras?“ „Aš geras“).

- **Kalbinis:**

silpniesiems - vieno žodžio atsakymai: „geras“, „ramus“;

pažengusiems – sakiniai: „Man gera“, „Aš ramus“.

- **Veiklos pasirinkimas:**

vaikai gali pasirinkti, kaip reaguoti sensorinių veiklų metu: būti pasyviais stebėtojais, ar įsitraukti į veiklas, kokią medžiagą liesti, kurį kvapą pasirinkti, kokią „veido išraišką pasimatuoti“.

Ugdomos kompetencijos (atitinka kalbos ugdymą per prasmingas situacijas):

- *Komunikavimo*

Klausosi skaitomo teksto, supranta pagrindinę mintį, reaguoja į klausimus, kartoja žodžius, bando kalbėti lietuviškai.

- *Kalbų supratimo*

Supranta girdimą tekstą, sieja jį su paveikslėliais ir veikla.

- *Kalbinės raiškos*

Išreiškia emocijas žodžiais „gera“, „ramu“, dalyvauja dialoge.

- *Socialinė-emocinė*

Atpažįsta gerumo emociją tekste ir realiose situacijose.

- *Kūrybiškumo ir pažinimo kompetencijos:*

Tyrinėja, eksperimentuoja, po skaitymo veiklos interpretuoja veiksmus per žaidimą.

Refleksija (siejama su skaitymo patirtimi):

- 1) Apie kokią emociją knygoje kalbama?
- 2) Kas buvo geras?
- 3) Kaip tu jautiesi?
- 4) Kas tau patiko klausantis knygos teksto?

Vaikai reflektuoja:

- pasako žodžiu („gera“, „patiko“)
- parodo emociją mimika;
- pasirenka paveikslėlį ar Siautuką.

Laukiamas rezultatas:

- Vaikai klausosi skaitomo teksto ir supranta jo esmę.
- Atpažįsta gerumo jausmą, įvardija žodžiais „ramus“, „geras“.
- Vartoja lietuvių kalbos žodžius, susijusius su gerumo jausmu.
- Aktyviai dalyvauja skaitymo procese (kartoja, atsako, rodo).
- Susieja knygos turinį su savo patirtimi per sensorines veiklas.
- Išreiškia emocijas žodžiu, mimika ir veiksmu.